

Ana Karenjina je slika istodobnega ruskega življenja. V tej povesti nam je hotel pokazati moderno društvo, posebno pa opazuje osodo rodbin Karenjina in Levina. Hotel bi videti ljudi, ki živé, kakor je treba, da bodo srečni. Zdi se, da pisatelj prša v tem romanu: Življenje tega društva, je li pravo življenje? Imajo li ti ljudje pravico, da žive, li mislijo in delajo, kakor mislijo in delajo? V Karenjinovi hiši vidimo, da se razhajajo stariši vsled strasti; v Levinovej vidimo srečo, kojo ustvarja vršenje rodbinskih dolžnosti, boj proti egoističnim nagonom. Tako je roman zajedno jako moralna knjiga.

Razven glavnih oseb in slik je še mnogo postranskih ljudi in prizorov. Ali vse te osebe so opisane s takimi karakterističnimi potezami, da jih ni možno zamenjati ali pozabiti; te postranske osebe ne le ne motijo, ampak služijo še v to, da se glavna lica črtajo ostreje. V vseh teh ljudeh pa nam Tolstoj kaže notranjost, notranjost duševno, srčno, ki je tako rszlična, kakor ljudje, koje opisuje. V romanu srečujemo vse društvene stanove: uradnike, učenjake, častnike, delavce, ljudi z ulic, vidimo pa te ljudi na delu, v cerkvi, gledališči, gostilni, v vasi, v delavnicah, na rodbinskih slavnostih, na svatbah in na smrtni postelji. . . .

Zajedno pa vidimo tudi kritiko raznih ustanov in modernih teorij. Zdi se, da je pisatelj v tej povesti hotel pozvati vse društvo, naj bi sprémenilo obliko življenja, ne da bi ga kdo umel. Kritika razpravlja malenkostne stvari iz romana, a glavne misli ni uganila.

(Dalje prihodnjič.)

Iz atelirja.

V slikarjev dom se vlega črni mrak,
 Predmet zavija v plašč tamote vsak.
 Mračno stojala črta se obris,
 Na njem pa slike, čarokrasne vtis.
 V razkošnega večera polumrak,
 Obrazek deve, gleda z nje sladák . . . .
 Rubinastih teh ustec nasmehljaj
 Madonno kaže nam . . . svetnico vsaj?
 Leži na tleh paleta in čopič,
 Tišine smrtne tu ne drami nič,
 Pač, vzdih v tajnostni tu nareb zvení,
 Oh, tu umetnik, smrtnobled sedi . . . .
 Lasje razmršeni, na čelu znoj,

V potrtej duši divjih strastij boj!
 »Končano . . . zdaj še slika loči se od tu
 Izvor bolesti moje . . . tat mirú« . . .
 Hripavi stavki vrejo mu iz prs,
 Tako šibi se v vihri šibki trs:
 »Kaj dvignil sem pogled do tebe svoj,
 Ki te poteze nosi obraz tvoj?
 V bogatstvu te rodil je knežji grad,
 A mene . . . mene često tare glad!« . . .
 In zopet molk . . . le v dalji mestni šum
 Nejaasno se oglašá vrišč in hrum,
 A v mračnej duši se slikarju zdi,
 Da trop duhov se roga in smeji . . .

Zorana.